

Filozofická fakulta JU

Studentka: **Bc. Dana Skálová**

Ústav bohemistiky

Aprobace: **Bohemistika navazující**

Datum odevzdání posudku: **11. 6. 2014**

Oponentka diplomové práce:

PhDr. Věra Pospíšilová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hry o Kristově umučení a zmrtvýchvstání v dějinách českého dramatu

.....

název

Studentka se ve své diplomové práci zabývá dostupnými divadelními hrami, jejichž téma bylo inspirováno v různé míře evangelijními texty, od středověku po dobu baroka. První kapitola je věnována historii českého dramatu, jehož kořeny lze vidět v obřadech pohanských Slovanů, počátky jsou ale vázány na křesťanství s velikonoční latinskou liturgií. Studentka upozorňuje na pronikání vernakulárního jazyka do latinských textů v době Karla IV. spolu s profánními prvky, a na roli zpěvu v liturgickém dramatu. Patřičnou pozornost věnuje zlomkům Mastičkáře a ostatním dramatickým textům tohoto období, vysvětluje útlum dramatické tvorby v době husitské a literárněhistorický výklad dovádí přes dobu humanismu k baroku. Z humanistických dramatiků připomíná Mikuláše Konáče z Hodiškova, Tobiáše Mouřenína z Litomyšle, Pavla Kyrmezera, Jana Záhrobského z Těšínu a Jiříka Mošovského jako autory biblických dramát, uvádí, že v 16. stol. vznikají hry školské, frašky, satirické hry a vedle her velikonočních také hry vánoční a hry světecké. O jednotlivých typech her dále podrobněji pojednává. Další z podkapitol přináší nárys barokní dramatické tvorby, zmíněn je vznik profesionálního divadla a divadla veřejně přístupného, seznamuje s realizací školských her a divadlem různých bratrstev a stoupajícím zájmem lidového publika o hry vánoční. Studentka uvádí autory barokních her o svatých (Dorota, Barbora, Jiří, Mikuláš, Václav, Ludmila), jimiž jsou Karel Kolčava a Mikuláš Salius. Pojednává dále o světském dramatu (Kocmánek), za jehož vrchol je považována hra Selská rebelie, a sousedských hrách a hrách se zpěvy. (Studentka mohla uvést konkrétní příklad v podobě hanáckých zpěvoher.) Každá z kapitol je zakončena informací o tom, jak se hra inscenovala, jaká byla její výprava aj., pokud je to ovšem známo.

Následující kapitoly jsou věnovány jednotlivým hrám: Hře o Kristovu zmrtvýchvstání i o jeho oslavení z pol. 14. stol., Hře o nanebevstoupení Páně z 2. pol. 14. stol., Komedii aneb Hře kratičké, potěšitelné a nové...Šimona Lomnického z Budče, patrně z roku 1595, v souvislosti s Lomnickým uvádí studentka jeho životopis a připomíná další autorovy velikonoční hry, neúplně dochované, jimiž jsou Triumf aneb Komedie kratičká a Marie o navštívení hrobu Krista Pána. Poukazuje na to, že Lomnického hry se od ostatní produkce s touto tematikou odlišují profánními motivy a přesnou lokalizací. Interpretaci pak uzavírá Komedie o umučení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista, anonymní text patrně z konce baroka z Bozkova u Semil (proto Bozkovská hra nebo Bozkovské

pašije). Každá z kapitol je uvedena informacemi o původu hry, jejích rukopisech či tiscích, místě nálezu, uložení, inspiračních zdrojích, případně o autorovi, způsobu inscenování a další zajímavosti. Studentka z každé hry pečlivě cituje příznačné pasáže.

Šestá kapitola pojednává o vedlejších postavách ve výše uvedených dramatech, jejich charakteristikách a prostoru, který tyto postavy ve hře mají. Postupně tak uvádí Petra a Jana, kteří jsou zastoupeni v textech nejhojněji, Kaifáše, Annáše, Piláta, Máří Magdalenu, ve dvou hrách nachází postavy Adama a Evy, dále pak strážce hrobu (při výběru jejich jmen se Lomnický inspiroval Hájkem), ďábly i anděly, Židy. Následující kapitola se věnuje vřazení postavy Ježíše Krista do jednotlivých her. Ve dvou hrách vystupuje Kristus překvapivě až v závěru, Komedie o umučení představuje téměř celý Kristův život, v Komedii aneb Hře kratičké se objevuje Kristus až poté, co vstal z mrtvých, stejně jako ve Hře o Kristově zmrtvýchvstání. Studentka si všímá i místa děje, jimiž jsou peklo, Ježíšův hrob, dům Piláta a Kaifáše, Jeruzalém, Getsemanská zahrada nebo Golgota.

Neméně zajímavá je kapitola osmá, v níž studentka nachází pro scény jednotlivých dramát jejich evangelijní předlohy. Autoři se inspirovali, jak studentka uvádí, u synoptických evangelistů, méně často u sv. Jana, z něhož ale vychází téměř celá Komedie o umučení. Devátá kapitola obrací pozornost k současnosti informacemi o Hořických pašijích a jejich tradici a Goldbergovských variacích G. Taboriho, jejichž inscenaci připravuje Studentské univerzitní divadlo SUD, jehož je studentka členkou.

Diplomová práce ve své první části vychází z rozsáhlé sekundární literatury, ve druhé interpretační části přistupuje studentka zcela samostatným a tvůrčím způsobem ke zvolenému tématu. Cenné jsou především kapitoly o prosopografii a vazbách mezi dramatickými a evangelijními texty. Zajímavost práci dodává také poslední kapitola. Diplomová práce je zpracována pečlivě, samostatně, se zaujetím, psána je kultivovaným jazykem a přináší zajímavá zjištění.

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

Podpis oponentky diplomové práce

V Českých Budějovicích 11. 6. 2014